

Pravda a pravá tvář skutečnosti / Skutečnost a její pravý stav (uskutečňenost)

Chybné pojetí pravdy jakožto „adekvace“ („přistejnění k věci“) činí pravdu závislou na skutečnosti. Ale co je skutečnost? Ta přece není „dána“ jako jednoznačná, ale jeví se jako závislá na okolnostech, na perspektivě. Která z možných perspektiv je však ta „pravá“? Zajisté jen ta, která dovoluje skutečnost vidět, spatřit (to je ovšem stále ještě perspektiva závislá na „vidění“, zatímco jde o chápání, pochopení, porozumění, rozpoznání, a to i v čase!) tak, jak je „vskutku“, „doopravdy“, tedy „vpravdě“, z hlediska pravdy. Nejde tudíž o to, vědět jen, „co je skutečné“, nýbrž porozumět, zda to, co se nám teď jeví jako skutečné, se nám jeví správně, „pravě“, „vpravdě“, „z hlediska pravdy“ – ergo v závislosti na pravdě nebo aspoň na její perspektivě, na jejím světle, a světlo pravdy není přece záležitostí okamžiku, nýbrž perspektivy do budoucnosti, tedy perspektivy i časové. Opravdu skutečné je to, co se jako skutečné ukáže i zítra, za měsíc, za mnoho let, prostě v budoucnu. Skutečnost tedy vůbec není něco jako „factum brutum“, nýbrž je to děj, postup k něčemu (vpřed), rozvoj, vývoj, spění k opravdové, pravé podobě, k tomu, aby se „věc“ (skutečnost) nejen ukázala, vyjevila, jaká je doopravdy, nýbrž aby se skutečnou vpravdě teprve stala, aby se vpravdě „uskutečnila“, aby ke své „skutečnosti“ dospěla.

(Písek, 141003-1.)